

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๒/๒๕๔๕

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนขอให้ยุบพรรคกิจกรรมทางชาน

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า

๑. นายทะเบียนพระครการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพระครการเมือง ชื่อพรรคนิติมหาน ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไว้ในทะเบียนพระครการเมือง เลขที่ ๑๖/๒๕๔๓ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๓ พรรคนิติมหาน จึงเป็นพระครการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ผ่านมา

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคนิติมหาน จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระครการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ

๓. เมื่อเลยกำหนดเวลาที่พระครการเมืองต้องจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระครการเมือง ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ผ่านมา เพื่อแจ้งให้นายทะเบียนพระครการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ปรากฏว่าพรรคนิติมหาน ไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ

นายทะเบียนพระครการเมืองเห็นว่า พรรคนิติมหานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีเหตุให้ยุบพระครการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพระครการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนิติมหาน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายอ่อง เกตุสิงห์ รองหัวหน้าพรรคนิติมหาน ชี้แจงว่า เจ้าหน้าที่พรรคนิติมหาน นำส่งรายงานการดำเนินกิจการของพระครการเมือง (แบบ ท.พ. ๙) ล่าช้ากว่ากำหนด แต่เป็นความผิดพลาดที่ควรแก่การได้รับความกรุณาปรานีจากศาลในการบรรเทาโทษให้พระมีโอกาสสรับใช้ประเทศชาติและสังคมต่อไป นอกจากนี้พรรคนิติมหานมิเคยได้รับการเดือนจากนายทะเบียนพระครการเมืองให้ส่ง

แบบรายงานการดำเนินกิจกรรมของพระครุการเมือง ซึ่งเป็นเพียงรายการเดียวที่มิได้ยื่น อีกทั้งพระครุไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระครุการเมืองอันเป็นงบประมาณแผ่นดิน ดังนั้น ถือว่า พระครุได้ทำความเสียหายต่องบประมาณของแผ่นดินแต่อย่างใด พระคนิติมหาชนขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยมีคำสั่งยกคำร้องของนายทะเบียนพระครุการเมือง เนื่องจากมีเหตุบรรเทาโทษ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖ “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่รับคำขอจดแจ้งการจัดตั้งพระครุการเมือง ควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของพระครุการเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๓๕ “ให้หัวหน้าพระครุการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจกรรมของพระครุการเมือง ในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณะชนทราบ เว้นแต่พระครุการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๖๕ “พระครุการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระครุการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพระครุการเมืองไปรวมกับพระครุการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพระครุการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พระครุการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประพฤติต่อนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำสั่งให้ยุบพระครุการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระครุการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพระครุการเมืองได้แล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพระครุการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงพังได้ว่า พระชนิดมหานไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ กล่าวคือ ไม่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพระในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๓) และรองหัวหน้าพระชนิดมหาน (นายอ่อง เกตุสิงห์) ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าพระชี้แจงรับว่าพระชนิดมหาน ไม่ได้ส่งรายงานการดำเนินกิจการของพระการเมืองภายในกำหนดจริง แต่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญกรุณา บรรเทาโทษให้แก่พระเพื่อให้พระได้มีโอกาสสรับใช้ประเทคโนโลยีเพื่อสังคมต่อไป เห็นว่า คำชี้แจงของ พระชนิดมหานและเอกสารประกอบคำชี้แจง ไม่ได้แย้งหรือหักล้างประเด็นที่นายทะเบียนพระการเมือง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระชนิดมหาน กราบหัวหน้าพระชนิดมหานไม่จัดทำรายงาน การดำเนินกิจการของพระในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่อย่างใด จึงเห็นควร สั่งยุบพระชนิดมหานได้ ตามคำร้องของนายทะเบียนพระการเมือง

ด้วยเหตุผลดังได้виจัย จึงมีคำสั่งให้ยุบพระชนิดมหาน ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพระการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุวิทย์ ชีรพงษ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ